

TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	48 K
Félévre	24 K
Negyedévre	12 K
Egy órára	4 K

Egyes szám ára 16 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Feladós szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS MűDŐHIVATAL

Mélyre-utca 1. sz. Telefonszám: 21.

MEGJELENIK MINDEN NAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL.

Nagybecskerek, 1918.

XLVII. évfolyam, 189. szám.

Szerda, augusztus 21.

A berlini tanácskozások jelentősége.

Berlin, aug. 21. A parlament legközelebb foglalkozik a német nagyhadiszálláson lefolyt tárgyalásokkal és a lengyel kérdéssel. Politikai körök Károly István főherceg lengyel királyságát befejezett ténynek tekintik. A királyválasztás valószínűleg még szeptemberben meg lesz Varsóban.

Lugano, aug. 21. A „Corriere della Sera” írja, hogy Károly királynak a német császárral folytatott megbeszélését nem szabad jelentőségében lebecsülni. Berlin és Bécs elhatározhatta, hogy a háború folytatása érdekében minden további áldozatot meghoz. Az ententenak nem szabad szem elől téveszteni és különösen figyelni kell Oroszországra, ahol igen kellemetlen meglepetések történhetnek. Oroszország könnyen elláthatja a központiakat emberanyaggal.

Meghiusult a franciák újabb áttörési kísérlete.

Berlin, aug. 21. A „Berliner Tagblatt” írja: A jelek arra vallanak, hogy nyugaton nagy csata van készülöben.

Lugano, aug. 21. A „Corriere della Sera” jelenti Párisból: Abból a körülményből, hogy Foch újabb angol és amerikai tartalékokat vetett harcba, arra következtetnek, hogy Foch mindenáron el akarja hártani Franciaországról az újabb télháború rémét.

Berlin, aug. 21. Tegnap este érkezett meg Berlinbe hire az új francia áttörési csata megkezdésének. A hírt mindenütt bizakodó hangulattal fogadták, mert el voltak rá készülve.

A hadvezetőséget nem érte váratlanul Foch támadó akciója az első lökést elcsere dett harcok után sikerült megtörni.

A 19-iki harcokkal Foch azt akarta elérni, hogy tévedésbe ejtse a németeket az áttörési lökés helyét illetőleg. Most kiderült, hogy az áttörési kísérlet, amelyre Foch vállalkozott, oly erővel történt, amilyent az entente csapóiok főparancsnoka eddig még soha sem tudott alkalmazni.

A francia harctéren nagy események játszódnak le, a mostani áttörési kísérlet talán csúcspontja lesz az egész világháborúnak.

Az oroszországi események.

Berlin, aug. 21. Wolff jelentés. Egy kievi szikratávirat jelenti, hogy a lázadó parasztok elfoglalták Csernigov városát, ahol két ágyút, géppuskákat, azonkívül bankokból nagymennyiségű pénzt zsákmányoltak. A szikratávirat szerint az 1500 főnyi német helyőrséget lemészárolták.

A Wolff-ügynökség a híresztelést valótlannak mondja.

Moszkva, aug. 21. A szociálfőradalmárok pártkasszájából másfél millió rubelt elsikkasztottak.

Stockholm, aug. 21. Egyik itteni bolsevik lap arról értesül, hogy szovjet-csapatok Archangelsknél megverték az entente csapatokat és nagy győzelmet arattak. A Don vidékén győzelmesen haladnak előre a szovjet-csapatok.

Berlin, aug. 21. A német kormány az orosz szovjet-kormányral fenn-

fogja tartani az összeköttetést. Hír szerint a szociálfőradalmi pártok csatlakoztak a bolsevikiekhez.

Stockholm, aug. 21. Svédországban az a benyomás, hogy Németország sorsára bizza az orosz kormányt, mert a keleti front feltámasztására számítanak. A németek nincsenek abban a helyzetben, hogy nagy csapatömegeket szállítsanak át, ezért a védelmi vonalakat a Pétervár—Stanka-i vonalra helyezik át és a Vologda—Murmán vasúti csomópontra akarnak támaszkodni, amely vonal könnyen védelmezhető. Megerősíti ezt a hírt az a körülmény, hogy a németek megakarják szállítani Pétervárt. Németország három hét óta különben megszakította a pénzügyi összeköttetést Oroszországgal, ami szintén azt bizonyítja, hogy a németek nem tartják életképesnek az orosz kormányt. Pétervárott és Moszkvában nagy a levertség, mindenütt általános a pánik, ujságok nincsenek.

Zürich, aug. 21. Hír szerint japán csapatok érkeztek a cseh-szláv csapatok segítségére, amely haderő elől a bolsevikiek Mandzsuriában dél felé kanyarodva kitértek.

Stockholm, aug. 21. Kadrow népbiztos jelenti, hogy a szovjet-csapatok helyzete Archangelsknél kitünő. Az entente csak csekély számú csapatokkal rendelkezik.

Németországnak vissza kell kapni gyarmatait.

Berlin, aug. 21. A gyarmati társaságban a német gyarmati államtitkár kijelentette, hogy Németországnak és a német népnek meggyőződésében mélyen él a tudat, hogy a gyarmati birtokainak megtartása becsület és életkérdése Németországnak, mint nagyhatalomnak.

Balfour legutóbbi beszédével foglalkozva kijelentette: „Ha azt látnám, hogy a Balfour beszédéből kicsendülő érzelmvilág, miszerint a német gyarmatokat meg akarják tartani, örökre uralkodni fog Angliában, magam is amellet volnék, hogy életre-halálra vivjük meg a küzdelmet. Meg vagyok azonban győződve, hogy a háború vége mindenütt a konok politika elleni küzdelmet fogja kiyáltani, különben a népek ligájának megvalósítása utópista háborus cél lenne.

Belgiumot semmiféle formában nem szándékozunk megtartani

A bresztlitovszki békével az oroszokkal történt megegyezés alapján évszázadok óta elnyomott népeknek visszaadtuk a függetlenséget. Balfour vádjaival szemben megállapíthatom, hogy Ukrania és Lengyelország egyetlen katonáját sem kényszerítettük Németország ügyéért harcolni.”

Hindenburg szerint helyzetünk kedvező.

Berlin, aug. 21. Hindenburg a harmadik gárdaezred diszszemléje alkalmából beszédet mondott és kijelentette, hogy helyzetünk kedvező, bár az utóbbi időben némi balsikerek értek bennünket. Ezek azonban oly fordulatok, amelyekkel mindenkor számolnunk kell és amelyek nem szabad, hogy megtévesszenek bennünket. A siker a miénk, az ellenség felmorzsolása megkezdődött.

Nagyfontosságú minisztertanács

Budapest, aug. 21. Hír szerint esütörtökön nagyfontosságú minisztertanács lesz, pénteken pedig Wekerle miniszterelnök kihallgatáson jelenik meg a király előtt.

Hivatalos jelentések

A miniszterelnökség sajtóosztályától ma a következő hivatalos jelentést kaptuk a harc-téri eseményekről:

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, aug. 20.

OLASZ HARCTER:

Augusztus 19-ére virradóra éjjel rohamcsapataink a Sassó Rossótól délre sikeresen előretörték az ellenséges vonalakba.

Asolone vidékén visszavertünk olasz felderítő osztagokat.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, aug. 20.

A nagy főhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTER:

Rupprecht trónörökös hadseregje: Baieul-letől délnyugatra a tűzérési tevékenység sok helyütt nagyon hevessé vált.

Az augusztus 18-iki harcok színhelyén tegnap este az ellenség megújította támadásait, a támadások Heterentől délre egyesített tüzelésükben nem tudtak kifejlődni, Vieux Berquintől északra pedig közelharcban visszavertük őket.

A Lys két oldalán Mervilletől nyugatra messze előretolt őrségünket néhány nap előtt harc nélkül visszavertük az onnan keletre levő vonalunkba.

Mervillet tegnap éjjel ellenséges osztagok meg szállották.

A Lysnél és a Scarpe mellett visszavertünk angol előtöréseket.

Böhm vezérezredes hadseregje: Lihonstól északra rohamcsapataink megtámadták az elől levő angol őrségek vonalait, elfogták az ott talált csapatokat és kivédtek több ellenséges támadást.

Chaulnestől délnyugatra visszavertünk egy rövid tűzérési rajtaütés után előretolt ellenséges támadást.

Royetól északnyugatra a franciák ismét páncélos kocikkal támadtak, visszavertük őket.

Bauvraignes és az Oise között napközben elkezdett harc folyt. A franciák itt részben ujonnan harcba vetett hadosztályokkal széles fronton indultak erős támadásra. Mesniltől délre támadások vonalaink előtt omlottak össze, Fresniétes két oldalán pedig ellenlökésünk következtében hiúsultak meg, Lassigny és Triescourt között heves közelharcban vertük vissza az ellenséget, első vonalaink egy részét, amelyekbe ideiglenesen sikerült behatolni az ellenségnek, ismét megtisztítottuk. Szintúgy megvédjük az Oiseig csatlakozó front részén vonalainkat az ellenség makacs támadásaival szemben. Estig az ellenséget visszavertük kiinduló állásaiba.

Az Oise és az Aisne között a tűzharc délután nagyon erős volt, estefelé az ellenség folytatta gyalogsági támadásait, Chalepont és Mouvron között a front középső részén pedig tűzérési tüzelésünk állásaink előtt tartotta leköve az ellenséges gyalogságot.

Galwitz tábornagy hadseregje: A Maas és Mosel között felderítő osztagaink több helyen behatoltak az ellenség árkaiba.

Vjetjens hadnagy 29., 30. és 31-ik, May al-örmeister 21., 22. és 23-ik, Röth hadnagy 22-ik légi győzelmét aratta.

Ludendorff.

HIREK

IDŐJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárási jelentése.)

Augusztus 21.

Tegnap maximum: 26,2 °C.

Ma reggel: minimum: 15,6 °C.

Ma délelőtt: Barométer 755,8 mm. Hőmérő: 25,0 °C.

Felhőzet: bor. Szél: EK.

Csapadék: — mm.

— Baár József jászágazgató félszázados jubileuma. Baár József a Csekonics Endre gróf zombolyai és enyingi uradalmának jászágazgatója f. hó 11-én félszázados szolgálati évfordulóját ünnepelte. Az uradalmi tisztikar reggel 9 órakor Babics József uradalmi jogigazgató vezetésével testületileg tisztelgett a jubiláns lakásán. Babics meleg szavakkal tolmácsolta a tisztikar nagyrabecsülését, ragaszkodását, valamint jókívánatait. Visszatekintett az uradalomnak belterjes fejlődésére, az ünnepelt nagy és kiváló szakképzettségére, fáradhatatlan és buzgó munkásságára, amellyel az uradalom fejlődésében és történelmében annyi szemmel látható és maradandó érdemet szerzett. A tisztikar vezetője ezután felkérte az ünnepeltet, hogy a jubileum megörökítése végett az uradalmi tisztikarral együtt lefenyképeztesse magát. Az ünnepelt jászágazgató megható szavakkal mondott köszönetet az uradalmi tisztikarnak, megköszönte hosszú szolgálata alatt mindenkor tanúsított buzgalmát és támogatását, amely nélkül az uradalom fejlődésében elért eredményt nem sikerült volna megvalósítania és kéri, hogy ezt a buzgalmat továbbra is fejtsse ki és hasznos támogatásban ezentul is részesítse a tisztikar. Különösen kéri ezt a mai nehéz időkben, amidőn minden tevékenységük nemcsak az uradalom magán érdeke, hanem országos érdek és hazafias kötelesség! Ez az átérzés vezeti őt is akkor, amidőn hajlott korát és 50 éves munkásságát figyelmen kívül téve, szolgálatát továbbra is megtartja és ezt a harcot, ameddig fiaink a másik és nehezebb harc téren véreznek, el nem hagyja. Ezután az ünnepély befejeződve, a jelen voltak testületileg elvontak lefenyképeztetés végett.

Baár József jászágazgató született 1845. évben Szombathelyen, középiskolai tanulmányait ugyanott végezte, gazdasági oklevelét a keszthelyi Georgikon-intézetben szerezte. 1868. év augusztus 8-án lépett be a zombolyai uradalom szolgálatába. Vezette mint önálló kezelőt a József-majori, Julia-majori gazdaságokat, később az uradalom jászágazgatója lett, 1897. évben pedig átvette a zombolyai és enyingi uradalomnak vezetését, mint ezeknek jászágazgatója.

Gróf Csekonics Endre, akinek szolgálatában 50 év óta működik, miután az ünnepélyen való részvételben meg volt akadályozva, sürgönyileg üdvözölte kedvelt jászágazgatóját.

— Elázott a pesti telefon. Ma délután a szokott időben hiába hívtuk telefonon budapesti tudósítónkat. A pesti központ, amikor hosszas nógatasra összeköttetést kaptunk, azt felelte, hogy a szám nem felel, mert elromlott a telefonja. Rögtön más két budapesti számot kértünk, de amikor azok sem feleltek, a budapesti központtól végre megtudtuk, hogy a pesti telefonvezeték egy nagy részén baj van reggel

óta, megrepedt a kábelvezeték és ezen a részen a hálózatnak nem lehet összeköttetést kapni.

Közben rövid táviratot kaptunk tudósítónktól, aki a telefonzavarról táviratában a következőket mondja: A nagymezőutcai vízhálózat egyik 500 milliméteres főcsöve ma hajnalban 15 centiméteres nagyságban megrepedt. A víz előntötte a telefonközpont pincéit, ahol a kábelhálózat van. A tűzoltók ma szivattyúzzák a vizet, de miután a kábelek egy része elázott, a telefonon csak egyes hálózatokban lehet beszélni. A nagymezőutcai villanyosforgalom is megakadt.

— A román iskolák államosítása. Budapesti tudósítónk jelenti telefonon: Mangra Vazul a román iskolák államosítására vonatkozólag újabb emlékiratot adott át Wekerle Sándor miniszterelnöknek és Zichy János gróf kultuszminiszternek. Az emlékirat behatóan indokolja a görögkeleti püspöki karnak a kérdésben elfoglalt álláspontját.

— Nákófalva község a mezőgazdák szövetségében. A Torontálmegyei mezőgazdák szövetségének megalakítása körül a vármegyei községeiben lázas munka folyik. Valamennyi község élén Nákófalva község áll, melynek lakossága a község agilis és közfiszteletben álló, jegyzőjének Holzinger Lajosnak felhívására és hathatós közreműködésére eddig 359 drb üzletrészt, 35900 K részvényitökét és 1795 K alapítási költséget jegyzet, közlelmezési céljaira való hízalásra pedig 110 drb sertést lekötött.

— A hazáért! Mély gyász érte Baaden Károly nyug. áll. el. isk. igazgató köztisztviselőben álló családját, amennyiben fia, Baaden K. Ágoston kereskedelmi utazó, a cs. és kir. 134. tábori tüzérezred főüzére, a Károly csapatkereszt tulajdonosa tegnapelőtt, a harc téren szerzett súlyos betegségben, kínos szenvedés után, élete 42-ik évében jobblétre szenderült. Az elhunytat ma délután helyezték örök nyugalomra a helybeli r. kath. temetőben katonai dísz és általános nagy részvét mellett. A család a következő gyászjelentést adta ki:

A hazáért! Alulírottak a maguk és az egész rokonság nevében is fájdalommal tudatják, hogy a szeretett férj, édesatyja, fiu, testvér és rokon Baaden K. Ágoston keresk. utazó, a cs. és kir. 134. tábori tüzérezred főüzére, a Károly csapatkereszt tulajdonosa folyó évi augusztus hó 19-én d. u. fél 5 órakor kínos szenvedés után a harc téren szerzett betegség folytán élete 42-ik évében elhunyt. A drága halott hült tetemei folyó évi augusztus hó 21-én d. u. 5 órakor fogtak a Mercy-utca S. számú lakásból, a r. kath. szertartás szerint beszenteltetni és a róm. kath. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise-áldozat az elhunyt lelkiüdvéért folyó évi augusztus hó 26-án d. e. 8 órakor fog a helybeli róm. kath. plébánia-templomban a Mindenhatonak bemutattni. Nagybecskerek, 1918. évi augusztus hó 19-én. Nyugodjék békében! Özv. Baaden K. Ágostonné szül. Weitner Vilma neje. Karsai, Vilma gyermekei. Baaden Károly nyug. áll. el. isk. igazgató és neje szül. Becker Aurélie szülői, Baaden Artur bankfőpénztáros. Baaden Antal honvédszázados testvérei.

— A Lusitania munióit szállított. Budapesti tudósítónk táviratozza: A Lusitania pórében a katasztrófánál életbenmaradtak rabizonyították a Cunard-társaságra, hogy a Lusitania munióit is szállított. A szerencsétlenségért tehát azokat terheli a felelősség, akik megengedték, hogy a muniószállító gőzösön utasok is indulhassanak.

— Isteni tisztelet. Az izraelita templomban a péniek esti istentisztelet ezentul délután 7 órakor kezdődik.

Telefon 330.

Városi Mozi a Városi Színházban.

Telefon 330.

Csütörtök, augusztus hó 22-én 2 előadás: 6 és 9 órakor.

Filmre rendezte:
Dr. Janovics Jenő.

A vasgyáros.

Okvet György regénye
5 felvonásban.

Szereplők: Berky Lili, Lajtay, Nagy és Adorján.

Ezenkívül a gyönyörű kísérőműsor. :: Legközelebb: „AZ ÓRIÁS ÜKLE“ Henny Portennel a főszerepben.

MODERN MOZI

Az Orientben (Aradáci-ut)
TELEFONSZÁM 312.

Csütörtökön, augusztus hó 22-én
(egy előadás, este 9 órakor.)

A legjobb magyar film!

Az obsitos.

Háborus dráma 4 felvonásban

Főszereplő: **Mattyasovszky Ilona**

Gyönyörű kísérő műsor.

Helyárak:

Pályulés 1-80 K, I. hely 1-50 K, II. hely
1. K, III. hely 60 fillér.

— **Kabaréest az Árvaház javára.** F. évi augusztus hó 24-én szombaton, és 25-én vasárnapon este 1/29 órai kezdettel a r. kath. Árvaház javára, a r. kath. egyházközség nagytermében (Ferenc József tér) jótékonycélu kabaréest tartanak. Rendező: Markovits K. Lipót. Helyárak: Ülőhely 4, diákjegy 2 korona. Jegyek előre válthatók Mangold L. könyv és zeneműkereskedésében. Műsor a pénztárnál kapható. Ára 60 fillér. Felülfizetéseket tekintve a jótékonycélt közönnel fogadunk és hírlapilag nyugtázzunk.

— **Kinevezések a honvédségnél.** Ö cs. és kir. apostoli Felsége legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott:

Főhadnaggyá: Wittenberger József, Bassaraba Miklós és Heim János hadnaggyokat a 7. honvédszázadba.

Hadnaggyokká: Novák Jenő, Bartók János, Kovács Sándor János, Faragó Mihály, Váradi József, Gyulai István, Kovács József, Janik Gyula, Vajna Gyula, Herczel Kálmán, Sándor Emánuel, Salezmann István, Borbély Lajos, Kopasz István, Tenk Imre, Nagy III. Sándor, Morgernstern Sándor, Czermuz Lajos, Barth Károly, Návay Zoltán, Pallagi Imre, Juhász Sándor, Gaál Sándor, Sinoros Szabó Aurél, Kasi Lajos, Kling Ignác, Weisz Gyula, Stubrich Gusztáv, Kardos Bálint, Oka Péter, Szilágyi László, Rácz István, Transuszky Lyubomir, Heim József, Szilágyi Miklós, Palotai József, Eperjessy Imre, Vermes Imre, Hidi Mihály, Woticzky Béla, Klivinyi Gyula, Váradi Pál, Apró Mátyás, Raffai Lajos, Balogh Sz. Sándor, Brankovič György, Vidor Lajos, Bugyi Ferenc, Maru János, K. Kádár Ernő, Erdelyi József, Blum Károly, Bugarin Nikodemusz, Barna Péter Pál, Bugyi Károly, Lugosán Sándor, Neuwald Aladár, Lakár Zoltán, Heringer Pál, Gálfy Sándor, Diskay Ferenc, Gálfy Béla zászlósokat az 5. honvédszázadba, Logolyda Géza, Mittelmann Miksa, Fodor Kálmán, Trasser Péter, Kis Árpád, Pucics Bolázsár, Kunis Ferenc, Csolóka Mózse, Bartl József, Vugrinesics Sándor, Pál András Povov Iván zászlósokat a 7. és Holossy János zászlóst a 8. honvédszázadba, Edvy Gyula és Kádár Gyula az 5. és n. Forster János, Maurer Károly és Fekete Károly akadémikusokat a 7. honvédszázadba.

Ugyancsak kinevezte őfelsége a háboru tartamára ténylegesített nyugállományu tiszték csoportjában százados gazdasági tiszté: Gasparovics Arthur százados gazdasági tisztet címmel és jellel.

A szkv. beli honvéd orvosok csoportjában főorvossá: dr. Haim Izidor szkv. segédorvost, a m. kir. népfőlkélnél népfőlkelő századosokká: Kalitovics Lőrinc (1880.) és dr. Tóth Béla (1867.) a 7. népf. parancsnokság nyilvántartásában álló népf. főhadnaggyokat, népf. főhadnaggyá: Berger Dávid (1880.) 7. népf. főhadnaggyot,

népf. hadnaggyá: Radoszavlyevics István (1884.) és dr. Janku Aurél (1884.) a 7. honvédszázadba,

népf. egészségügyi hadnaggyá: Iványi Mór (1890.) 4. hgye. e. ü. zászlóst.

— **A nagyikindai hadigondozó népiroda.** Lapunk hétfői számában ismertettük a nagybecskereki hadigondozó népiroda szervezetét és hivatását. Ezen hírünkhöz pótlólag közöljük, hogy a népiroda hivatalos helyisége Nagybecskereken a vármegyeházán van a földsz. 28. sz. helyiségben és igazgatója dr. Szentiványi Ferenc tb. árvaszéki elnök.

Hasonló népirodát létesítettek Nagyikindán, ennek hatásköre kiterjed a csenei, nagyikindai, nagyszentmiklósi, perjámosi, törökbecsei, törökkanizsai, zombolyai járásokra és Nagyikinda város területére. Hivatalos helyisége Nagyikindán a városháza földszintjén van és igazgatója Popovics Armand ny. városi jegyző.

— **Mezőgazdasági gépjavitóműhely Nagybecskereken.** A gazdasági gépek kijavításának megkönnyítése céljából a m. kir. földművelésügyi miniszter a cs. kir. hadügyminiszterrel egyetértőleg az ország több városában mezőgazdasági gépjavitóműhelyeket rendezett be, legutóbb Nagybecskereken a Délmagyarországi cukoripar r. t. nagybecskereki cukorgyárának telepén. Ezen gépjavitó műhelyekben elsősorban gőz- és motorkék, valamint cséplőgépek, másodsorban pedig bármily gazdasági gépek katonai mérnök felügyelete alatt gyorsan és szakszerűen méltányos díjtételek mellett kijavíthatók lesznek. A mennyiben a gazdaközönség a javító műhelyek igénybevételét illetőleg bármily kérdésben részletesebben kívánna tájékozódni, forduljon közvetlenül a műhely katonai vezetőjéhez.

— **Az álherceg olasz hadifogoly.** A „Torontál” f. hó 7-iki számában egy hosszabb interjú jelent meg, amely *Notari Guido*, olasz hadifogoly őrmester személyével foglalkozik. A cikket rövid kivonatban „Az Est” is átvette aug. 11-iki számába. Az illetékes katonai parancsnokság a cikkek alapján vizsgálatot indított a nevezett olasz hadifogoly személyazonosságának megállapítása iránt és ezen eljárás során, részben az osztrácsszónyalvai fogolytáborból nyert adatok, részben pedig a helybeli állomásparancsnokságnál történt kihallgatásai nyomán kiderült, hogy *Notari Guido* nemcsak nem hercegi család sarja, hanem több kisebb-nagyobb visszaélés terhelő lelkét fogságba jutása óta. Mindezek megállapítást nyervén, *Notari Guido* f. hó 19-ikén katonai kísérettel a csóti fogolytáborba továbbították.

— **Városi Mozi.** A romantikus lovag-korból vett drámát mutatott be tegnap és tegnapelőtt a városi mozi „A fekete sors” címen, melynek érdekfeszítő izgalmas jelenetei, de kiváltképen gyönyörű tájfelvételei általános tetszést arattak. A mai és holnapi előadások ismét elsőrangú művelészetet ígérnek a városi mozi látogatóinak. Nagyszabású filmesemény lesz a mozi műsoron szereplő nagy moziszinmű „*Dorrit kisasszony*” Diekens hasonnevű világhírű regénye után felvéve. — Holnap, csütörtökön pedig a legnépszerűbb modern francia regényírónak, Ohnetnek irodalmilag örökbecsű művét: „*A vasgyáros*”-t élvezhetjük a filmen, mely mint regény és szindarab egyaránt mindenkor közkeletűségnek örvendett és melynek nagyhatású jelenetei a vásznon kiválóan érvényesülni fognak annyival is inkább, mivel legelső magyar művészeink kreálják a főszerepeket.

— **Tul a nagy Krivanon** második felvonását közli folytatólag a Színházi Élet Incze Sándor népszerű hetilapja. Az igazán érdekes szám tartalmából kiemelendő Kosztolányi Dezső cikke a művésznők toalette-éről s a rengeteg képpel illusztrált beszámoló a magyar művészvilág nyári pihenő helyéről: Leányfaluról. Nyaraló képek, Intim Pista, Hetivers, Feiks, Major, Pólya, Vértés és Angeló rajzai teszik változatosabbá a számot, amelynek ára egy korona. Előfizetési ár negyedévre tíz korona. Kiadóhivatal VII. Erzsébet-körut 29. sz.

— **Fehérnemű rekvirálás.** A Hadsegélyző Hivatal a hadseregnek fehérneművel való ellátása érdekében megkereste a hatóságokat, hogy a lakosság körében indítsanak gyűjtést. A polgármester a gyűjtésre a helybeli nőegyleteket kérte fel. A nőegyletek között a várost felosztották a következőképen: a nagybecskereki jótékony nőegylet tagjai az u. n. német

városban; a keresztény nőegylet, az Amerika városrészben; a szerb nőegylet, a szerb város negyedeiben és az izraelita nőegylet a belvárosban eszközli a gyűjtést. A kiküldött hölgyek jegyzékbe foglalják az adományozott fehérneműt és a jegyzék alapján a hatóság gyűjti össze az adományokat.

Minden néven nevezendő férfi és női fehérnemű, asztalnemű, törülköző, szoknya, konyharuha stb. adományozható, akár jó, akár hibás állapotban.

Ennek a gyűjtésnek kielégítő eredménye mentesítheti csak a lakosságot az esetleges katonai rekvirálástól. A Hadsegélyző Hivatal ezuttal nem csupán szorosán vett felelősséget kér, hanem áldozatokat is vár a közönségtől.

Az adományozók helyesen teszik, ha előre elkészítik és összeállítják az adományokat, hogy a gyűjtő hölgyek munkája gyorsabb ütemben legyen eszközölhető.

— **Az obsitos.** A magyar filmvállalkozás legnagyobb sikerei közé kell sorolni „Az obsitos” címu négyfelvonásos háborus drámát, melynek rendezése és pompás kiállítása szakavatott kezekre vall. A nagyszabású dráma — mely a csodálatos film szárnyán most járja be diadalmasan a világot — filmre való áttétele kitűnően sikerült, melynek megragadóan szép irodalmi alkotását valóban nem kell ismertetnünk, sem méltatnunk. Mint film, még pedig mint rendkívüli hatású film, holnap este jut a nagybecskereki közönség elé a „Modern Mozi” érdekes műsorán. A főszerepet *Mattyasovszky Ilona*, a közkeletű mozidiva játsza. A pompás filmen elsőrangban érvényesülnek a kiváló darab legaprólékosabb részletei. A dráma a Modern Moziban holnap este 9 órai kezdettel csak egy előadásban kerül bemutatásra, miért is ajánlatos lesz jegyekről már jóelőre gondoskodni a közönségnek.

Egy 3 as számú

Vaspénzszekrény eladó.

874

Bővebbet

Regauer Mihálynál, Szécheny-part 14. sz.

Egy csinosan butorozott utcai szoba azonnal kiadó.

Ugyanott egy alig használt KERÉKPAR s különböző háztartási tárgyak eladók.

888

Német-végsor 19/21.

Megbízható, ügyes irodaszolgát keresünk.

873

Cim a kiadóhivatalban.

Vas benzinbordók

megvételre kerestetnek.

876

Bővebbet Regauer Mihálynál, Szécheny-part 14. sz.

Hirdetmény.

Figyelmeztetés! Alapszabályaink 12 §-a értelmében azon részvényesek, akik szavazati joggal élni akarnak, kötelesek részvényeiket legalább 8 nappal a közgyűlés előtt letéti elismervény mellett letenni. A részvények a Torontálmezei Takaré- és Hitelbank pénztáránál teendők le a rendes hivatalos órák alatt.

A „Gyógynövény Részvénytársaság”

f. évi augusztus hó 31-én, szombaton d. u. 4 órakor a Torontálmezei Takaré- és Hitelbank igazgatósági üléstermében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a társaság részvényesei tisztelettel meghívattak.

Napirend:

1. Két részvényes kijelölése a jegyzőkönyv hitelesítésére.
2. Az igazgatóság javaslata az alaptőke felemelése iránt.
3. Az alapszabályok 7., 11. és 24. §-ainak módosítása.
4. Egy igazgatósági tagnak és egy felügyelő-bizottsági tagnak választása a folyó ciklus tartamára.

Nagybecskerek, 1918 augusztus hó 19-én.

Az igazgatóság.

Nagybecskerek r. t. város adóhivatala.

17469—1918. kig. szám. 1131

Hirdetmény

a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kereseti adója, bányaadója és hadinyereségadója kivetéséhez a vállalatok részéről adandó vallomások tárgyában.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kereseti adójának és bányaadójának az 1918. évre, a vállalatok hadinyereségadójának pedig az 1917. évre szóló kivetése elrendeltetvén, az ezen adónemek kivetéséhez a fennálló törvények és rendeletek alapján előírt, a vállalat törvényes képviselője által kiállított és a) a kereseti adóban adóköteles üzleti nyereséget, b) a bányaadóban adóköteles üzleti jövedelmet, c) a hadinyereségadóban adóköteles nyereségtöbbletet magukban foglaló állomásokat, mind a három adónemre vonatkozólag egyszerre, 1918. évi augusztus hó 31-éig tartoznak a vállalatok a kir. pénzügyigazgatósághoz benyújtani. Az ingyen kiszolgáltató vallomási ívek a félnek hivatalból kézbesítve nem lesznek, hanem azokat a vállalat megbízottja a pénzügyigazgatóságnál veszi át. A vallomások átadásának kivonatára a vallomások benyújtásáról hivatalos elismervényt kell adni.

Ha valamely nyilvános számadásra kötelezett vállalat a kereseti adójára vagy hadinyereségadójára vonatkozólag a vallomást az előírt határidőben nem adja be, vagy a beadott vallomásnak hivatalosan megjelölt hiányait a kitűzött határidő alatt nem pótolja, vagy ha az adó kivetéséhez szükséges egyéb adatok beérkezését a vállalat megtagadja, minden egyes esetben a kivetett kereseti adónak 25%-át, illetőleg a megállapított hadinyereségadónak 10—25%-át fizeti pótlék fejében, melyet a pénzügyigazgatóság, illetőleg az adókielölő-bizottság a kivetési lajstromban egyidejűleg állapít meg. Ezen felül az esetben, ha a hadinyereségadó kivetése során a pótlék kivetése jogerőre emelkedett, a vállalat igazgatóságának minden egyes tagjára a pénzügyigazgatóság által 1000—50.000 korona pénzbírság rovandó ki. Jövedéki büntető eljárás alá eső kihágást követ el a vállalat, ha a vallomásában, vagy illetékes helyről hozzá intézett kérdésekre adott írásbeli vagy jegyzőkönyvbe mondott válaszában vagy jogorvoslatának indoklásában tudva valótlan és szándékos félrevezetésre irányuló nyilatkozatot tesz, mely az adó megrövidítésére alkalmas, illetőleg adóköteles jövedelmi forrást szándékosan elhallgat.

Nagybecskerek, 1918. augusztus 15.

Polgármester.

Nagybecskerek r. t. város adóhivatala.

17327—1918. kig. szám. 1131

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszteriumnak a gyümölcspálinkafőzés tárgyában megjelent és a „Pénzügyi Közlöny” 17—1918. számában közzétett 98.807—918. számú körrendelete alapján az alább következők a szeszfőzdevállalkozók és az érdekelt termelők tudomására hozatik:

A nméltóságú m. kir. pénzügyminiszterium fenthivatkozott számú rendeletével a központi szeszfőzdek vállalkozóit a következőkre figyelmezteti:

1. A központi szeszfőzde vállalkozója az 1916. évi XXIV. t.-c. végrehajtása iránt kiadott 116.300—916. számú utasításhoz mellékelteként csatolt engedélytervezet 2. pontja értelmében köteles a kerületéhez tartozó községek területéről a központi szeszfőzdebe szállított és szeszfőzésre, valamint szilvaiz készítésre alkalmas összes szilva és szilvacéfre mennyiséget, illetve a szeszfőzésre alkalmas szőlőtörkölyt és borseprüt átvenni és a szilvát szeszfőzésre, illetve szilvaiz vagy aszaltszilva készítésére, a szőlőtörkölyt és borseprüt pedig szeszfőzésre, illetve borkő, takarmány és olaj készítésére felhasználni.

2. Az idézett engedélytervezet 2. pontjának harmadik bekezdése szerint amennyiben különleges körülmények a termelőre nézve a szilvának (szilvacéfrének), illetve a szőlőtörköly- és borseprűnek a központi szeszfőzdebe, vagy a központi szeszfőzdevállalkozó kérelmére a szóban levő engedélytervezet 2. pontjának második bekezdése értelmében engedélyezett beváltó-állomásra való beszállítását lehetetlenné teszik, a pénzügyminiszter ur az egész kerületre vagy annak egyes részeire kötelezheti a központi szeszfőzde vállalkozóját, hogy az egyes termelőktől a szilvát (szilvacéfrét) szőlőtörkölyt és borseprüt minden egyes községben a község belterületén egyes egész kivételes esetekben a község belterületén kívül a pénzügyminiszter ur által megjelölendő helyen vegye át.

3. Az idézett engedélytervezet 6. pontja szerint a központi szeszfőzde vállalkozója köteles a szilva, szőlőtörköly, illetve borseprő beszállítása alkalmával felmerülő fuvar költségeket az említett anyagok átvételekor megfizetni.

4. Hogy a központi szeszfőzdek vállalkozói ezen kötelezettségeinek eleget tenni tudjanak, okvetlenül szükséges, hogy amennyiben még ezideig meg nem történt volna, a szeszfőzdet és különösen a szilva (szilvacéfre), szőlőtörköly és borseprő befogadására szolgáló tartályokat (vermeket) mielőbb és oly terjedelemben rendezzék be, hogy a kérdéses és a gazdagnak mutató gyümölcstermelés folytán előre láthatóan igen nagy mennyiségű szeszfőzési anyagok átvétele és feldolgozása akadályokba ne ütközzék.

Amennyiben a központi szeszfőzde kerülete nagyobb terjedelmű, illetve a központi szeszfőzdebe a termelőhelytől távol fekszik, tekintettel a súlyos szállítási viszonyokra, kívánatos, hogy a központi szeszfőzdek vállalkozói az idézett engedélytervezet 2. pontjának második bekezdése értelmében a távolabb fekvő községekre nézve beváltó-állomások létesíthetőségét kérjék és ilyen esetekben, valamint akkor is, ha a termelők a szeszfőzési anyagoknak az egyes községekben való átvételét kérik, a szeszfőzési anyagoknak a központi szeszfőzdebe, illetve a lepárlási helyül is szolgáló beváltó-

állomásra való befuvarozásáról a szükséghez képest lehetőleg ők maguk gondoskodjanak és e célra kellő időben megfelelő fuvarozási eszközöket szerezzenek be.

A fuvarozási eszközök célszerű kihasználása révén ugyanis a központi szeszfőzde-vállalkozók jelentékeny fuvarköltséget takaríthatnak meg. Önként értetik, hogy a központi szeszfőzdek vállalkozói a saját jól felfogott érdekeik szempontjából az egyéb szükséges anyagokról és eszközökről, így különösen tüzelőanyagról, a pálinka befogadására szolgáló hordókról stb. szintén kellő időben gondoskodni kötelesek.

5. Az esetben, ha a központi szeszfőzdek vállalkozói az említett kötelezettségeiknek eleget nem tesznek, az idézett engedélytervezet 19. pontja értelmében a központi szeszfőzde felállítására adott engedély tőlük elvonható.

Utalással erre, ez alkalommal is figyelmeztetnek a központi szeszfőzdevállalkozókat, hogy a szükséges előkészületeket haladéknélkül tegyék meg, hogy így a szeszfőzési anyagok átvétele és feldolgozása akadályokba ne ütközzék, mert amennyiben a múlt évihez hasonló panaszok merültek fel és ezen panaszok alaposoknak bizonyulnak, a fentiek értelmében a központi szeszfőzde felállítására adott engedélyt a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszterium azonnal el fogja vonni.

6. Az égetett szesz italokban mutatkozó nagy hiányra tekintettel, kívánatos, hogy a központi szeszfőzdek vállalkozói a beszállított nyersanyagok arányában az azokból nyert pálinka egy részét a termelőnek házi és gazdasági pálinkaszükségeit fedezésére lehetőleg mérsékelt áron visszaadják és erre vonatkozó hajlandóságukat, valamint a pálinka visszatartásának feltételeit még a nyersanyagok átvételének megkezdése előtt a központi szeszfőzde kerületében közzétegyék, mert az e tekintetben szerzett tapasztalatok szerint ez az eljárás a termelőnek a nyersanyagok átadására való készségét jelentékenyen előmozdítja, ami a központi szeszfőzdek jól felfogott érdekében is áll.

Nagybecskerek, 1918 augusztus hó 15.

Polgármester.

Egy gépkazán

és cséplő
azonnal eladó.

Cím: Sztakly Milán Kumán.

Egy butorozott szoba

hosszabb időre, (külön bejárattal) kerestetik.

Ajánlatok Gross Ignác címére a kiadóba.